Εφημερίδα: «Η Βραδυνή»
Κριτική Θεάτρου: Μαρίκα Θωμαδάκη
Θέατρο **«Αλκυονίς, Μοντέρνο Θέατρο Γιώργου Μεσσάλα»**
Μολιέρου: **«Ο Μισάνθρωπος»**
Μετάφραση-Απόδοση: Ντένη Θεμελή
Σκηνοθεσία-κοστούμια: Γιώργος Μεσσάλας
Σκηνικά: Βασίλης Τσιντσικώφ
Φωτισμοί: Σοκώλ Τομτσίνι
Μουσική: Σωκράτης Παπαθεοδώρου
Ερμηνεύουν: Γιώργος Μεσσάλας, Ντένη Θεμελή, Ανδρέας Ντούζος, Όλγα Πολίτου, Βασίλης Παλαιολόγος, Παναγιώτης Σπηλιόπουλος, Γιάννης Λιακάκος.

Με μια εντελώς ‘ανανεωμένη’ έκδοση των ηθών και των καταστάσεων του «Μισάνθρωπου» του Μολιέρου, ο Γιώργος Μεσσάλας συνεχίζει στα χνάρια του κλασικού δραματολογίου δημιουργώντας και φέτος μια ακόμα επιτυχία για το «Μοντέρνο Θέατρο», του οποίου ηγείται. Ο υπότιτλος του μολιερικού έργου, στο πρόγραμμα της παράστασης είναι εξαιρετικά χαρακτηριστικός, «Σύγχρονη κλασική κωμωδία». Δι’ αυτού δίδεται με σαφήνεια και ακρίβεια το στίγμα της μεταφραστικής απόδοσης της Ντένης Θεμελή, η οποία δημιουργεί ένα νέο δραματικό κείμενο με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον σύγχρονο θεατή: Η κ. Θεμελή διατηρεί τους μολιερικούς ήρωες στο ‘ηθικό’ τους υπόβαθρο ακυρώνοντας το πλαίσιο της ‘εθιμοτυπικής’ τους προελεύσεως χάρη στην ελληνική κοινωνιόλεκτο, που χρησιμοποιεί σε καίριους χρωματισμούς της γλωσσικής επικαιρότητας. Το γεγονός αυτό αποδεσμεύει τους ήρωες του Μολιέρου από το ενδεικτικό ‘εκεί και τότε’ της συλλήψεώς τους, ανοίγοντας τα εννοιολογήματα της μολιερικής κοινωνικής σκηνής σε διαχρονικώς απλωμένα σημασιακά αίτια και κατηγορήματα. Αυτομάτως, ο «Μισάνθρωπος» του Μολιέρου γίνεται ο ‘άνθρωπος της διπλανής πόρτας’, του οποίου την συμπεριφορά αναγνωρίζουμε κατά τρόπον άμεσο και ομο-λογικό. Βέβαια, το παλιό καλό ‘άρωμα’ του Μολιέρου, αν και εξανεμίζεται πλήρως, αιωρείται στην παραδειγματικότητα της πλοκής του έργου και στον σκεπτικισμό που δημιουργούν οι επιλογές του κεντρικού ήρωα απέναντι στο περιβάλλον των φαύλων με τους οποίους αναγκάζεται να ‘αναμετρηθεί’.

Η παράσταση του Γιώργου Μεσσάλα, ο οποίος ντύνει τους ηθοποιούς με σύγχρονα κοστούμια, διεξάγεται στον ιδιαίτερα φροντισμένο από τον σκηνογράφο Βασίλη Τσιντσικώφ χώρο, όπου δεσπόζουν οι χρωματισμοί του μαύρου και του κόκκινου. Η σύμπραξη των δύο αυτών χρωμάτων συμβαδίζει, θα λέγαμε, την συνάντηση αλλά και την σύγκρουση του πάθους με ό,τι προσπαθεί να το σκοτώσει και να το εξοστρακίσει από την κοσμοαντίληψη του πρωταγωνιστή της πλοκής, τον οποίο ερμηνεύει ο Γιώργος Μεσσάλας. Εξάλλου, η ερμηνεία του κ. Μεσσάλα ακολουθεί τους κώδικες του σύγχρονου κειμένου της Ντένης Θεμελή χωρίς όμως να παραμελείται από τον πολύ έμπειρο ηθοποιό η καίρια νύξη που παραπέμπει σε μεγάλους δημιουργούς του ρόλου του Αλσέστ. Κοντά του, ως φίλος του πρωταγωνιστή, ο Βασίλης Παλαιολόγος παίζει με κέφι και με κινήσεις ευθύβολες στις οποίες προσθέτει χαρακτηριστικότατες εκφράσεις του προσώπου, έτσι ώστε να επιτυγχάνει την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου, σε όλα τα επίπεδα της ερμηνείας, δραματικού χαρακτήρα. Ο κ. Παλαιολόγος παρακολουθεί με σκηνική ενάργεια τις κινήσεις του Γιώργου Μεσσάλα εποπτεύοντας μολαταύτα τον περίγυρο στο σύνολό του και εισχωρώντας διαβρωτικά σε αυτόν, για να αποδείξει τελικά ότι η ποιοτική συμμετοχή ενός ηθοποιού έγκειται κυρίως στην ευελιξία του και στην ικανότητά του να αναδεικνύει όχι μόνο τον εαυτό του αλλά και τους συμπαίκτες του. Ο Βασίλης

Παλαιολόγος το κάνει αυτό με μαεστρία στην οποία αναγνωρίζουμε εντούτοις τον σεβασμό του νεαρού ηθοποιού απέναντι στους άκρως δοκιμασμένους στο σανίδι συναδέλφους του, που συναποτελούν τον θίασο. Με την Όλγα Πολίτου, για παράδειγμα, στον ρόλο της αγαπημένης ξαδέρφης, ο κ. Παλαιολόγος συν-δημιουργεί ζεύγος σημασιών και δράσεων που λειτουργούν διαστρωματικά στην παράσταση καθώς συγχωνεύουν συμπλεγματικά (και όχι απλουστευτικά) την δυναμική του γνωστού ισχυρότατου ταμπεραμέντου της ηθοποιού Όλγας Πολίτου και του σκηνικού της δημιουργήματος σε συνάρτηση με την πονηρή αμηχανία του φίλου του πρωταγωνιστή, που υποδύεται ο Βασίλης Παλαιολόγος.

Στο σημείο αυτό, αξίζει να υπογραμμίζουμε την 'γεωμετρική' σκηνοθεσία του Γιώργου Μεσσάλα, ο οποίος δίνει κίνηση και μάλιστα ταχύρυθμη στους σημασιακούς άξονες κάθε εικόνας στην σκηνή όπου οι ηθοποιοί κινούνται και αλληλο-διαπλέκονται. Ενδεικτικό αυτής της σκηνοθετικής γραμμής, οι εκάστοτε εμφανίσεις της Ντένης Θεμελή στον ρόλο της Μοιραίας γυναίκας, την οποία επισκέπτονται οι μικρο-μέγαλοι μεγαλοαστικοί 'δορυφόροι'. Κάθε εικόνα που προσλαμβάνει ο θεατής αποτελεί αυτόνομο σκηνικό περιστατικό εντασσόμενο παρά ταύτα σε σύστημα αλυσιδωτών αντιδράσεων. Η κ. Θεμελή διαχειρίζεται ωστόσο με εξαιρετικό μπρίο τις 'επισκέψεις' κάνοντας μιαν αρκετά μεγάλη υπέρβαση σε σχέση με την φυσική της ιδιοσυγκρασία αλλά και σε σχέση με ό,τι μέχρι στιγμής την έχουμε δει στο θέατρο. Η έμφυτη 'ψυχρότητα' της ηθοποιού εύρισκε, πρόσφορο έδαφος σε ιψενικούς, για παράδειγμα, ρόλους στους οποίους ανεδείκνυε μία πλευρά της γεωγραφικής σημασίας του ρόλου. Εδώ, ως Μοιραία γυναίκα η Ντένη Θεμελή μεταμορφώνεται εκατό τοις εκατό και αποκαλύπτει τις επίκτητες ροπές του κοινωνικού μορφώματος, που υποστηρίζει σκηνικώς, αποκαλύπτοντας συγχρόνως το 'ηφαίστειο', που κρύβει επιμελώς η Σελιμέν του Μολιέρου.

Ως Εραστής με τα δώρα, ο Ανδρέας Ντούζος κινείται με την μπλαζέ άνεση του ηθοποιού που δεν έχει καμία διάθεση να αποδείξει κάτι, εφόσον τα έχει όλα γευθεί και αναλώσει. Ο Παναγιώτης Σπηλιόπουλος (Εραστής ποιητής) παίζει αντίθετα με πάθος και υποκριτική ευθύνη, όπως και ο Γιάννης Λιακάκος (Εραστής με τα χρέη) σε μικρότερη κλίμακα.

Οι φωτισμοί του Σοκώλ Τομτσίνι αναδεικνύουν πτυχές της πλοκής και συμπορεύονται με την πολύ καλή μουσική του Σωκράτη Παπαθεοδώρου στην δημιουργία της σκαμπρόζικης ατμόσφαιρας της παράστασης.

Δημοσίευση: 4/2/2005